

TRATTEN

INFORMATIONSTIDNING FÖR PERSONAL PÅ
BARNMORSKEMOTTAGNINGARNA

CENTRALA MÖDRAHÄLSOVÅRDEN
REGION VÄRMLAND
AUGUSTI 2025

Innehåll

Uppdaterad vårdrutin	s 03
Immunisering med Beyfortus	s 04
Graviditetsregistret	s 04
Bevakningslistan	s 05
Inskrivningar i Graviditetsregistret som är >1år tillbaka i tiden	s 05
Cosmic.....	s 06
Lösenordsbytare	s 07
HKS	s 07
Vårdgivarwebben.....	s 07
Aktuellt om amning	s 08
Kalendarium	s 08

Tratten är en informationstidning för personal på barnmorskemottagningarna

Ansvarig utgivare: Maria Heggen, redaktör: Gunilla Svedlund

Kontaktuppgifter till Centrala mödrahälsovården i Värmland:

Tora Thörnblad, Mödrahälsovårdsöverläkare, toraleviken.thornblad@regionvarmland.se

010-831 70 03

Maria Heggen, Samordningsbarnmorska maria.heggen@regionvarmland.se 010-831 67 08

Gunilla Svedlund, Assistent, gunilla.svedlund@regionvarmland.se 010-831 67 06

Besöksadress och postadress:

Älvgatan 39

652 30 Karlstad

010-831 67 06

1177.se/varmland • vardgivarwebben • regionvarmland/intranatet.se

Uppdaterad vårdrutin

Vårdrutinen [VÅR-13725-v.7.0 Anemi och järnbehandling under graviditet och postpartum](#) har uppdaterats.

Lite info om ändringar:

Indikationer för intravenöst järn under graviditet

Vid uteblivet svar på givet peroralt järn bör intravenöst järn ges, helst innan anemisering. Andra tillstånd när intravenöst järn är indicerat är inflammatorisk tarmsjukdom, genomgången obesitaskirurgi eller malabsorption av annan orsak. Efter graviditetsvecka 35 är det svårt att hinna få upp Hb och ferritin (i synnerhet ferritin som är under 20) med peroralt järn då tiden är för knapp innan förväntad förlossning och förväntat behov är stort.

Indikationer och dosering för intravenöst järn:

1. järnbrist med anemi (Hb <105 och ferritin 15-30 µg/L) Monofer eller Ferinject 500mg iv
2. järnbrist med anemi (Hb <105 och ferritin <15 µg/L) Monofer eller Ferinject 1000mg iv
3. järnbrist utan anemi då blodvärdet sjunkit vid de senaste mätningarna eller då peroral behandling inte förväntas ge tillräcklig effekt (vid ferritin under 20).

I de fall den gravida kan ta peroralt järn kan man ge endast 500 mg intravenöst järn och be den gravida fortsätta med peroral behandling

Första trimestern utgör inte längre en kontraindikation men viss försiktighet bör tillämpas för att oro hos patienten kring eventuella biverkningar inte ska uppstå.

Indikationer för intravenöst järn eller blodtransfusion på BB

Blodtransfusion bör ges till dem med aktiv pågående blödning och instabilt Hb oavsett Hb. Internationellt har man börjat gå ifrån standardiserade Hb-gränser för blodtransfusion, patientens symtom styr behandlingen. Symtom som i kombination med anemi kan föranleda att överväga blodtransfusion är yrsel, lågt blodtryck, svimfärdighet eller takykardi. Ge 1 e-koncentrat i taget och utvärdera symtomen därefter. Nedanstående gränser är en vägledning för att avgöra om och när intravenöst järn skall ges:

- Hb < 90 g/L: intravenöst järn (1000 mg)
- Hb > 90 g/L utan symtomatologi talande för anemi rekommendera i första hand peroralt järn. Det tar minst 3 månader att fylla järndepåerna peroralt.
- Hb < 100 g/L och symtomatologi som vid anemi rekommendera intravenöst järn (1000 mg)
- Vid större förlossningsblödning (≥ 1000 ml) läkarbedömning oavsett Hb-värde: överväg att ge iv järn (1000 mg) även om blodtransfusion har getts. Det kan ges samma dag som blodtransfusionen. 1 e-konc motsvarar 200 mg järn men detta järn frisätts först senare.

/Tora

Immunisering med Beyfortus

Alla barn som föds från och med den 10 september 2025 kommer erbjuds förebyggande behandling mot RS-virus, immuniseringen kommer ges på kvinnosjukvården innan hemgång. Det kommer i Värmland inte finnas möjlighet att få det på BVC senare

Erbjudandet om antikropps immunisering gäller tills Folkhälsomyndigheten avgör att årets RS-virussäsong är över, som regel i mars-april

Om den gravida vaccinerats mot RS-virus ≥ 2 veckor före förlossningen behöver inte barnet immunisering med Beyfortus, skyddet mot RS-virus är likvärdigt som om barnet skulle få Beyfortus.

Ni kan hänvisa till 1177 för information via denna länk

[RS-virus hos barn - 1177](#)

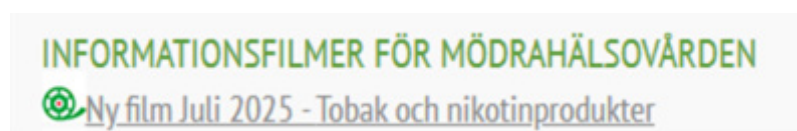
/Maria

Graviditetregistret

Från 1 september kommer det nya frågor i Graviditetsregistret vid uppföljningen gällande tobak och nikotinprodukter.

Det blir allt vanligare med olika nikotinprodukter och de behöver skiljas åt i registreringen för att kunna se effekter av olika preparat.

När ni loggar in i graviditetregistret finns en Informationsfilm för Mödrahälsovården om tobak- och nikotinprodukter.

Rekommenderar att ni avsätter tid och tittar på den om ni inte redan gjort det - filmen är ca 8 minuter lång

Se bifogad länk

[Presentation tobak och nikotinprodukter](#)

/Maria

Bevakningslistan

I Bevakningslistan ligger det kvar ett flertal där något kan vara fel i registreringen.

Dessa syns när ni väljer **JA** under Klar

Jag skickar inom kort ut listor till de som är ansvariga för Graviditetsregistret på respektive enhet, ni får hjälpas åt på enheterna och se om ni kan åtgärda några av dem.

Markera på listorna och skicka dem åter till mig när ni gått igenom dem

- De ni kan ”rätta” så de försvinner från listan - stryk ett streck över
- Hittar ni inget ”fel” – sätt ett frågetecken
- Förlösta på annan ort eller i hemmet – Notera det

Alla går inte att få bort från listan, till exempel de som är förlösta på annat sjukhus eller i hemmet, de ligger kvar för evigt.

Ett vanligt fel är när de varit inskrivna på annan mottagning och det gjorts en **Ny registrering** på den mottagning de flyttat till.

De behöver hämtas upp korrekt när de flyttar till den nya mottagningen för att registreringen ska bli korrekt och data kunna uthämtas och bli ”klar”

Se nedan hur ni går till väga när någon flyttar **till** eller **från** er mottagning som redan är inskriven på en annan mottagning i eller utanför regionen.

Den mottagning som personen flyttar från:

Klicka i: Flyttat från mottagning

Mottagning som tar över personen:

Välj: Ny graviditet

Välj ungefär **samma** inskrivningsdatum som mottagningen den flyttat från

Klicka på **sök** – Personen hämtas då upp med alla uppgifter

Klicka på **Spara** så hamnar personen på er Bevakningslista

/Maria

Inskrivningar i Graviditetsregistret som är >1år tillbaka i tiden

Äldre inskrivningar i Graviditetsregistret än 1 år tillbaka i tiden ska åtgärdas så snart som möjligt

/Maria

Cosmic

Flyttar till annan region under graviditeten

Om en gravid flyttar till annan region under graviditeten ska graviditeten avslutas i Cosmic.

Ändra graviditet

Startdatum 2025-05-08

Status Avslutad graviditet Slutdatum*

Orsak* <Välj>

Filter...

<Välj>

Erhållit personnummer

Flyttar till annat landsting.

Legal abort

Missed abortion

Partus. Efterkontroll ej utförd.

Partus. Efterkontroll på BMM utförd.

Partus. Efterkontroll på specialistmödravård utförd.

Spontan abort

X-grav

Viktig medicinsk information

Det finns en särskild dokumentationsmall i Cosmic för Viktig medicinsk information (VMI).

Mall ⓘ

Viktig medicinsk information (VMI)

Medicinskt tillstånd och behandling

Implantat

Annat medicinskt tillstånd

Datum, annat medicinskt tillstånd

✓ Överkänslighet

Återta viktig medicinsk information

Typ av viktig medicinsk information

Återtaget beslut viktig medicinsk information

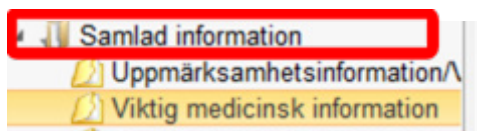
Datum för återtaget beslut

I den mallen dokumenteras uppgifter om:

- Medicinskt tillstånd och behandling
- Implantant
- Överkänslighet mot Insektsbett, födoämnen, kemikalier och kontakt och luftvägsallergi

Det är dynamiska sökord och fler alternativ öppnas beroende på vad som klickats i
Vid t.ex överkänslighet ska även överkänslighetsreaktion dokumenteras

Dokumentationen hittas i journalträdet under **Samlad information** i Cosmic och kan ses av alla Cosmican-vändare.

Lösenordsbytare

Om ni glömt ert lösenord i Cosmic så kan ni kontakta Maria Heggen för att få nytt lösenord.
Vid inloggning i Cosmic ska ni i första hand välja kortinloggning.

/Maria

HKS

Uppgradering av systemet 22 oktober, det är en utbildningsdag.
Under den dagen ska ingen vara inloggad i systemet.

Uppgraderingen innebär bland annat digitala kallelser och svarsbrev i 1177.

Undantagsdatum

Jag har lagt in undantagsdatum i HKS på alla mottagningar på de planerade utbildningsdagarna under hösten.

22/10, 12/11 (halvdag fm) och 26/11 men ni kan gärna kolla själva på era mottagningar så jag inte missat på någon mottagning.

/Maria

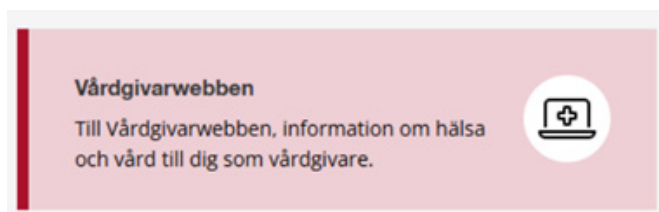
Vårdgivarwebben

På Intranätets startsida hittar ni vårdgivarwebben
Där hittar ni bra information om bland annat:

- Avgiftshandboken
- Provtagningsanvisningar
- Smittskydd Värmland
- 1177 för vårdpersonal

med mera.....

/Maria

Aktuellt om amning

Amningskurser till blivande föräldrar

Familjecentralen i Säffle har startat upp ett projekt med amningsmottagning. De erbjuder amningskurser till blivande och nyblivna föräldrar, både digitalt och på plats i Säffle.

Erbjudandet gäller hela Värmland och är kostnadsfritt.

Deltagarna får anmäla sig till sin barnmorska eller BHV-sjuksköterska som i sin tur får mejla eller skriva Messenger i Cosmic till Marie Danielsson eller Benita von Essen.

Digitala amningskurser via Teams erbjuds följande datum under hösten, kurstiden är kl 13.00 - 17.00

25 september

39 oktober

20 november

18 december

Anmälan till benita.i.vonessen@regionvarmland.se (barnmorska)

eller marie.danielsson@regionvarmland.se (BHV-sjuksköterska)

Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjolk

Information om hur bröstmjölksproduktionen stoppas utan läkemedel.

[INF-24722 Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjolk](#)

Kyl och frys

Nu finns det kyl och frys på förlossningsavdelningen där det finns möjlighet att förvara urmjölkad bröstmjolk

[RUT-20838 Handmjölkning hos gravida med diabetes](#)

Bröstkomplikationer i samband med amning

Vi använder Stockholms läns vårdprogram. Den finns att ladda ner via länk:

[Bröstkomplikationer i samband med amning \(kunskapsstodforvardgivare.se\)](#)

KALENDARARIUM

Utbildning som är markerad med * anordnas eller stöds av CMHV och är obligatorisk för att du ska få rätt kompetens och klara av ditt uppdrag.

Vid deltagande i utbildningar ska förankring med närmaste chef göras.

Centrala mödrahälsovården anordnar eller stöder:

* Amning, stöd i amningsstarten

Webbutbildningen är uppdelad i 6 delövningar. Alla övningar utom den som handlar om sena prematurer hör till den baskunskap som alla som ger råd kring späda barn och amning ska ha kunskap om. Efter varje faktaavsnitt går du till länken självtest för att svara på ett antal frågor.

[Utbildningsplattformen](#)

Motiverande samtal, [Utbildningsplattformen](#)

I nuläget är det inga inplanerade MI-utbildningar, då de inte anses som verksamhetskritiska och utifrån regionens ekonomiska läge inte erbjuds nu. Vi hoppas att utbildningen kommer att starta igen till hösten eller i början av 2026.

Kommande utbildningar

September * Yrkesträffar

22/9 alt 24/9 alt 25/9, gruppindelning har skickats ut

Oktober * Högriskobstetrik

22 oktober, Morbrors Ådra, heldag
Inbjudan är utskickad

November * Digital utbildning - Vitt snus - **OBS ändrad tid**

12 november, 08.30-11.45, digitalt via teams

* Föräldraskapsstöd, basprogrammet, gynekologisk screening

26 november, heldag, Morbrors Ådra

Gruppledarskap

Oktober eller november, save the date är utskickat